

8.

Suhejec, Baldad pa je odgovoril:
 „— Kako še dolgo boš tako govoril,
 in so besede tvoje piš vetrov?
 Kdaj Bog je še komu krivico storil,
 kdo sme ovreči močni sòd Njegov?
 Čeprav otroci tvoji so grešili
 pred Njim in jih predal je smrtni sili,
 ti k Bogu le obrni se zarano,
 poprosi Vsemogočnega udano!
 Če bodeš čisto živel in pošteno,
 On hitro zopet k tebi se zbudi,
 pomiri, dvigne stan pravice tvoje.
 Imetje vse ti bode pomnoženo,
 vsega boš več imel, kot prejšnje dni.
 Očake vprašaj namreč prejšnje svoje,
 preišči skrbno davni njih spomin!
 Zakaj od včera smo, nezmožni znanja,
 da naši dnovi so le senca, sanja.
 Oni te bodejo poučili vneti,
 povedali iz srca globočin:
 Li more ličje v suši zeleneti,
 brez vode ločje rasti in cveteti?“

ko še cvete, utrgano še ni,
 pred vsemi zelmi zvene, obledi.
 Tak pot je vseh, ki zabijo Boga.
 Hinavca upanje se pokonča.
 Njega nespamet in zaupanje,
 podobi slabe lozne pajčevine,
 ne bosta mu po godu, nikdar ne.
 Na hišo se naslanja, ki razdene
 čez majhen čas jo sila razvaline.
 Pred solncem je zelen in sočnat; žene
 ob zori na njegovem vrtu brst.
 Po skalah, kjer leži oskodna prst,
 po zidih se razrašča in razvija.
 Če se iztrebi, ga njegovo mesto,
 na katerem kal pognal je, zataji.
 Jaz ne poznam te, klikne mu nezvesto.
 Le to ga vse življenje veseli,
 da zopet drugi se za njim rodi.
 Pravičnemu pomoč Boga ne neha,
 hudobniku ne bode On uteha,
 dokledar ti obraz ni polen smeha,
 in tvoja usta polna radosti.
 Sovražnikov bo tvojih silno sram,
 in dom hudobnikov ostane sam.“

(Dalje.)

O. VESELKO KOVAČ:

V KITAJSKI MALIKOVALNICI.

NARODOPISNA ČRTICA.

emirno je bilo lepega po-
 letnega jutra četvero iskrih
 konj z jeklenimi kopiti ob
 kameniti tlak škofove rezi-
 dence v Šantungu. Bili so
 osedlani in pripravljeni za
 daljšo pot.

Gospod škof, provikarij in pisec teh vrstic
 smo se namenili narediti daljši izlet v gorske
 kraje. Solnce je bilo že precej visoko na
 sinjem nebu, ko smo se dvignili v sedla.
 Velika vrata se med običajnim kričanjem

slug mogočno odpró, mi pa stopimo vun
 na mestne ulice: škofov sluga na majhnem
 konjiču spredaj, za njim gospod škof, potem
 provikarij, kot zadnji pa piščeva malenkost.

Hitro jezdit po mestni ulici, smatra Ki-
 tajec za nedostojno. Pa tudi ne bi bilo lahko,
 deloma ker so ulice silno ozke in vedno
 polne občinstva, deloma pa, ker so vse fla-
 kane s kamenitimi, tekom stoletja do cela
 izbrušenimi ploščami. Hočeš nočeš, moraš
 jezdit polagoma, dokler nisi pustil za seboj
 vsaj drugih mestnih vrat.

Ozriva se nekoliko na desno in levo!

Prodajalnica pri prodajalnici. Tistega blišča in sijaja, ki je lasten prodajalnicam evropskih mest, iščeš zastonj tukaj v stolnem mestu Šantungu, v katerem diha nad osemtrideset milijonov paganskih duš. Nič vabljivega nimajo za razvajeno oko radovednega tujca te kitajske izložbe. Vendar se oko z zanimanjem pase na živi sliki mestnih ulic, ki se mu izpreminja pri vsakem koraku.

Prodajalnice, rekel bi, nimajo ne vrat ne oken. Vsa stran, ki je obrnjena na ulico, je odprta. Zvečer pa ob določenem času vsak

Kitajska ulica.

lastnik svojo prodajalnico ali delavnico skrbno zadela z nalašč zato pripravljenimi deskami. In tačas se ti zdi, da stojé ob ulici ogromni leseni zaboji. Podnevu so te prodajalnice podobne z različnim blagom založenim lopam. Nekaka ograja, ki služi za mizo, loči zunanji svet od 'gospoda' trgovca. Ta složno sedi v kotu, puši tobak ter zadovoljno opazuje kupujoče občinstvo. Prijazen smeh mu neprestano igra na rejenih licih. Dasi so trgovci sploh jako uljudni ljudje, vendar pa nihče ne prekosi kitajskega trgovca v pri-

jaznosti, uljudnosti in lepih lastnostih. Poleg tega ima tudi to hvalevredno svojstvo, da mu ni na prevelikem dobičku. Zadovoljen je tudi z majhnim. Da gre le blago iz prodajalnice in ne leži mrtvo na kupu, pa je zadovoljen. Ravno to pametno načelo pa je duša vse cvetoče kitajske kupčije.

Pred temi prodajalnicami je na tlaku ob ulici vse polno revnih kramarjev. Kramarjev?! Ne, še tega imena ne zaslužijo ti prodajavci. Revež si je nakupil za neznamenit znesek razne stare šare, obnošenih obutal, starih pip, zarjavelih nožev, nešteto zvarjeno posodo, skrivljenih žebeljev, koscev železa in predmetov, katerih niti imenovati ne vem, in vso to robo razloži ob ulici pred prodajalnicami ter potrpežljivo čaka ne baš petičnega kupca. Človek bi mislil, da živa duša kaj takega ne kupi. Toda Kitajec predobro pozna skromne potrebe svojih rojakov, zato tudi ve, da ne izloži te stare šare zastonj. V resnici se preživi v mestih ob taki neznameniti prodaji na tisoče in tisoče oseb, ki bi sicer umrle gladi.

Poleg tega zasedejo te že itak tesne prostore prodajavci različnega sadja, vsakovrstnih zelišč in raznoterega sočivja, tako da vstop v prodajalnice ni ravno lahek. Da, celo na ulici so stoli in mize, obložene z raznoterimi stvarmi, največ s sadjem in pecivom. Ako se približa vprežen voz, mož-prodajavec ni v posebni zadregi: zagradi obloženo mizo ter jo postavi na stran, tako nekako kakor naš Martin Krpan tisto hudo zimo svojo kobilico izpred cesarske kočije v debeli sneg. Seveda prenagel pri tem delu Kitajec ni. Treba je mnogo kričanja in upitja, brez katerega Kitajec ničesar ne opravi. Izredno pa se požuri, ako vidi v vozu ali nosilnici kakega ošabnega mandarina ali resnega Evropeca. Že ve, zakaj.

Srečavamo in vidimo različno občinstvo. Zdajpazdaj se pokaže v gneči kaka nosilnica, v kateri sedi mogočen mandarin ali ošaben učenjak ter samozavestno motri z velikanskimi naočniki nevedno ljudstvo. Poleg tega se prerivajo skozi ljudstvo nešteti prodajavci raznih živil, katera nosijo na drogu po ulici semintja, opozarjajoč občinstvo s

silnim vpitjem na svoje „izvrstno“ in „ceno“ blago. Kdor je bil v Napolju in videl ondotno poulično življenje, si lahko o kitajskem ustvari precej resničen pojem. Upitje in kričanje, da bi človek oglušil. V primeri s temi je življenje naših mest naravnost mrtvo.

Rekel sem, da je prodajalnica pri prodajalnici. To pravzaprav ni popolnoma resnično. Le par najlepših ulic — ako smemo o „lepoti“ kitajskih ulic sploh govoriti — je, kjer so na obeh straneh skoro same prodajalnice. Sicer pa je vse pomešano: prodajalnice, razne delavnice, kuhinje, mesnice in javna stranišča.

Kitajski berači na ulici.

Z ulice lahko zremo v delavnice različnih kitajskih obrtnikov. Tu je mizar. Izdelkov za pohištvo, kakor omar, miz, stolov ne zapaziš baš mnogo v njegovem skladišču. Glavni izdelek, ki kitajskemu mizarju največ nese, so krste. S temi je vedno dobro preskrbljen. Po cele sklade jih vidimo v delavnicah. Njih vrednost je precej različna. Nekatere so izdelane z vso mogočo kitajsko umetnostjo in so iz trdega lesa; druge pa so zopet jako preproste in narejene zelo površno —: skozi špranje bi lahko porinil roko. In njih velikost! Kitajsko rakev moraš videti sam, sicer nimaš o njej pravega pojma... No, pa pustiva ta za nas nekitajce ne baš vabljivi predmet!

Pred delavnico vidimo pokoncu postavljen velikanski hlod. Na visokem, prav preprostem odru stoječ, ga žagata dva moža v debele podnice — deske za krste. Jako počasno jima gre delo izpod rok. „Rsk — rsk“, poje žaga; nekako tako počasi, kakor tiktaka stara ura v visokem župniškem zvoniku. Drugače skoro ni mogoče. Saj orodje je tako, da bi ga bil evropski tesar že davno vrgel med staro šaro. No, Kitajec ima potrpežljivosti dovolj in časa — še več.

Zavijem v stransko ulico. Ravno na vogalu je kuhinja za čaj, ali recimo bolje: Tukaj je na prodaj od zgodnjega jutra do pozne nočne ure — vroča voda, krop. Preprosto ljudstvo si navadno ne more privoščiti čaja, gasi si torej žejo s čistim kropom, ki je po ceni... Takih „kavarn“ je v vsaki ulici po več.

Ako hočeš videti, kako spreten kuhar je Kitajec, poglej tja na levo v tisto kolibo! Kako hitro in ročno mesi in gnete testo! Kar veselje ga je gledati, kako vrlo mu gre delo izpod rok. Vendar rad obrneš pogled drugam, ko vidiš, da je snage ravno tu, kjer bi je bilo najbolj treba, bore malo.

V mlin nositi in po moko hoditi kitajskemu kuharju in peku tudi ni treba daleč. Skoro ob ognjišču mu stoji mlinski kamen, katerega vrti počasna sila potrpežljivega oslička! Uboga žival! Z zavezanimi očmi, kakor bi mu bilo loviti slepe miši, mora krožiti cel božji dan okoli mlinskega kamena... V zahvalo in plačilo pa mu nehvaležni gospodar privoščiči le malo počitka in pičlo slabe krme. Za nameček dobi v večjih in manjših presledkih kako gorko batino po suhih rebrih. Skrajno žalostna usoda kitajskega magarca!

Tudi mesarju ni mnogo do snage. Glej, tam-le prav tik poti, koder prevažajo in prenašajo ne posebno prijetno duhteče reči ter se potikajo umazani in nagi otroci, prav tam je obesil ravnokar razteleseno govedo in nekaj svežih svinjskih krač. Muhe se v silnih množicah pasejo po njih, in nemotene uživajo dobre božje dari, medtem ko lačni in sestradani psi omedlevajoč oprezovajo okoli.

In ti berači! V vseh ulicah jih je dovolj. In kako oblastno, kako prosto postopajo ob prodajalnicah in kuhinjah! Ne godi se preslabo tej sodrgi. Delati ji ni treba, stradati tudi ne. Čim bolj betežen, bolj nag in umazan je, tem večje „spoštovanje“ baje vživa pri ljudeh, tem obilnejša je miloščina. Nekaj cunj ondi, kjer jih je najbolj treba, grčava palica v eni in umazana posoda v drugi roki, to je vse bogastvo kitajskega mestnega berača. Z malho na rami jih vidiš malo. V tem oziru se od njih razlikujejo berači na deželi. Pozimi se jim ne godi najprijetnejše. Zmrzovati morajo, da jim kosti pokajo. Ker nimajo lastne strehe, spé v pagodah, kjer jih čez noč mnogo zmrzne

Za tujca zoprna prikazen je poletu na kitajski ulici popolnoma naga mladina. Celó dečke od 13—15 let vidiš pohajkovati po ulicah brez vse obleke. To daje mestu nekak divji, barbarski značaj.

Nekatere ulice onih kitajskih mest, kjer so se naselili tujci v večjem številu, n. pr. v Pekingu, Šanghaju i. dr. kažejo prijaznejše lice: širje so in snažnejše, hiše so zidane v eno nadstropje, ki je navadno leseno. V zadnjem času so začeli tudi v Tsinganfu misliti na ureditev mestnih ulic, ker v par mesecih bode prisopihal hlapon pred mestna vrata. — Omika prodira!

Pa še eno veliko posebnost imajo pristne kitajske ulice, katere menda ne najdeš sicer nikjer na svetu. Dasi je na glavnih trgih in ulicah kitajskih mest polno ljudstva, da se vse tare, vendar redkokje zagledaš žensko. Izvzemši beračice, in kako žensko iz nižjih slojev, ki mora ravno po opravku, ne vidiš nobene po ulici. Izvzeti moramo tudi na Kitajskem običajne obiske v rodno hišo nekaj dni po poroki. Takrat mora seveda tudi Kitajka iti čez ulico. Gosposkih Kitajk pa na ulici nikdar ne vidiš; te opravljajo tudi običajne obiske v zaprtih nosilnicah, medtem ko gredó preproste ženske na obisk ali jež ali pa vozeč se na samokolnici. Kaka razlika torej med kitajsko in evropsko mestno ulico!

Pa tudi na Kitajskem je bilo v prejšnjih časih v tem oziru baje nekoliko drugače.

Tudi tu so Evice rade zahajale med svet, dasi Konfucij in Buddha tega nista odobravala. Toda časi so se izpremenili do dobra. Kaj je bilo neki temu povod?

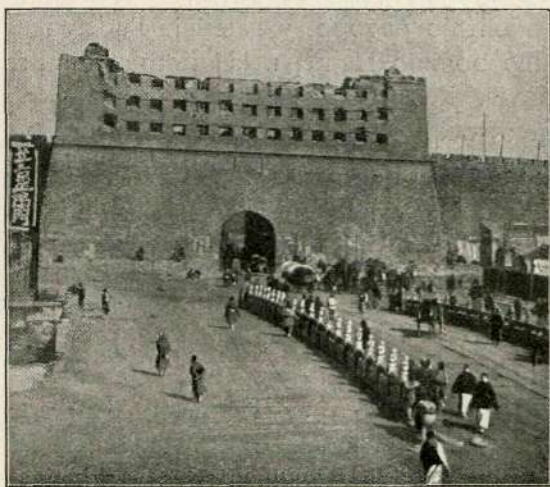
V starih knjigah se je ohranila sledeča zgodba.

Premožen trgovec je imel lepo, toda nič manj ničemurno hčer. Bila je njegova edinka. Vedno si jo videl na ulici. Očetu to nikakor ni bilo po volji. Svaril jo je in kaznoval, pa vse je bilo bob ob steno. Nič se je ni prijelo. Slednjič se žalostni oče zateče k boginji Ne-ne v bližnji pagodi in ji potoži svoje gorje. Pa tudi to ni imelo uspeha. Kakor doslej je zahajala lepa hčerka tudi zanaprej na ulico med ljudi. — Tisti čas pa so bližnjo pagodo, v kateri je ljudstvo častilo boginjo Ne-ne, nekaj popravili in prenovili. Radovednost privleče tudi neuhogljivo deklico v svetišče. Strah in groza! Boginja Ne-ne srdito nagrbanči svoje čelo, se vzdigne, stopi s sedeža na tla, zagrabí prestrašeno dekle ter ji zaveže oči. Revica omedli . . . Ko se zave, spozna, da je v peklu, kajti pred seboj vidi podzemeljskega boga, vruga samega, ki jo srdito motri. Prestrašena pade na obraz, peklenski poglavar pa zagrmí nad njo: „Kokošim, ki prerade praskajo in delajo škodo po vrtovih, se porežejo kremplji; deklinam pa, ki po ulicah pohajkujejo kakor radovedne koze, je treba obuti čevlje, kozjim parkljem enake.“ Pri tej priči zapove hudobcem, da ji stisnejo noge in obužejo železne čeveljčke. Ves jok, vse prošnje — zastonj! Vsled hudih bolečin deklica vnovič omedli. Prebudi se zopet v pagodi pred soho boginje. Bolečine še niso ponehale, in le z največjo težavo je pristopicala kaznovana ubožica domov. Ničemurnost pa je vkljub hudi kazni ne zapusti. Naredi si iz lepe in drage svile prav lične majčkene šolence. Vso pozornost svoje samoljubne duše obrača zanaprej na ta lišp. Ko mlade sosede to novo šego vidijo, se jim tako dopade, da začnó deklico zavidati in — posnemati. Čudna šega se je po bliskovo razširila med kitajskim ženskim svetom. Pretrpeti je bilo seveda treba mnogo nepo-

pisnih muk, preden se je posrečilo doseči zaželeno drobnost in mičnost nog. A trpele so rade in potrpežljivo. In tako je še danes — — —

Povsod nas ljudstvo radovedno gleda, in drug drugega opozarjajo: „Ni khan khan, sijan žen¹⁾ — Glej, Evropci gredó!“

Dospeli smo do prvih mestnih vrat. Mogočna stavba! Toda zob časa je že neusmiljeno glodal na njej. Streha, na več krajih že udrtá, kaže svoja stara rebra; zid je razpokan. Velikanska vrata so okovana z debelimi železnimi pločami. Zaklenejo in celo zapečatijo jih vestno vsak večer ob devetih. Ključ ima spravljen čez noč nalašč za to

Mestna vrata v Pekingu.

določeni mandarin. V še žalostnejšem stanju je poslopje drugih mestnih vrat, katera bomo kmalu prestopili. Tu že o strehi ni nobenega sledu več. Kakor vidimo, tudi notranje mestno obzidje ne bode dolgo več z uspehom kljubovalo neizprosni vremenski izpremembam. Zgrajeno je iz opeke. Prav v teh in enakih stavbah se zrcali „vzornost“ javne kitajske uprave. Najbolj ohranjeno je še zunanje mestno obzidje z vratni in stolpi vred. Prav po kitajskem načelu! Da je le zunanost lepa — veličastna, notranjost pa naj bo, kakršna hoče, pa je vse dobro.

¹⁾ Doslovno: „Ti glej, glej! Evropski možje!“

V zunanjem delu mesta smo. To je nekako predmestje. Ulice niso več tako natlačene. Menda je manjkalo denarja, da tudi tlakane niso s kamenitimi pločami. Ker smo se skozi notranje mesto precej zakesnili, in se tudi ne brigamo dosti za kitajski običaj, vzpodbodemo živali in se spustimo v dir...

Hvala Bogu, zunaj mesta smo. Človek je vesel in se globoko oddahne, ko pride iz smrdljivih mestnih ulic ven na prosti, čisti zrak.

Potrpežljivi čitatelj, sedaj morda pričakuješ običajnega popisa krajev in vasi, skozi katere smo jezdili. Odkritosrčno ti povem: Ne maram te dolgočasiti s takimi rečmi. Enolična okolica je malo ali nič zabavala moje oči, in čim bolj smo se bližali goram, tem pustejše so se mi zdele. Od daleč njih slika še ni predolgočasna. Gore so sicer podobne iz daljave planinskim pašnikom. Ko pa pridemo v njih bližino, vidimo, da smo se kruto varali. Samo na južnem obrežju vroče Arabije sem videl še žalostnejše gorovje. Skoraj od vznožja pa tja gori do vrha je vsa gora takorekoč izžgana. Velikanskih v nebo kipečih pečin, ki dajejo visokim goram tisto nepopisljivo veličastvo, zastoj išče naše oko. Ob vznožju, kjer sili med opaljenim gruščem nekoliko trave na dan, vidimo pastirja, ki pase borno drobnico. Ne zvižga, ne poje in ne piska na piščal, ampak otožen kakor njegova okolica sedi na velikem kamenu in zre zamišljen pred se.

Vse to golo gorovje je bilo pred več stoletji pokrito z najlepšimi gozdi. Tako pripovedujejo stari letopisi. A bilo je najboljše zavetje brezštevlnim razbojniškim druhalim, ki so neprestano nadlegovale pošteno, mirno poljedelsko ljudstvo. Celó utrjena, obzidana mesta so bila v vednem strahu pred njimi. Slehrno sredstvo je bilo proti roparjem brezuspešno. Roparski glavar je bil nekak drugi podkralj v deželi. Kaj storiti? — Ker meč ni izdal, so šli z ognjem nad razbojniške druhalne — : Požgali so bujne gorske gozdove, kar v teh vročih krajih seveda ni bila težka stvar.

Iz istega vzroka in na enak način so pokončali v Šantungu vse gozde. Vsled tega je les v tej pokrajini jako dragocena reč.

Izvestno je to korenito sredstvo vsaj deloma pomagalo . . . Razume se, da gozdov na novo niso nasadili. Gore so ostale gole. Hudi nalivi so sčasom odnesli vso prst v nižave. Ostalo je kamenito površje, katero so razne elementarne sile polagoma zrahljale. Vroče solnce je neusmiljeno kuhalo, parilo in žgalo, in nastala je — gorska puščava . . .

„Ali imamo še daleč?“ vprašam tovariša.

„Še eno uro.“

„To vam je lep izlet! Kuhamo se že celi dve uri v tej puščavi.“

„Potrpi še malo! Kmalu bo bolje. Zavili bomo v stransko dolino. Tam solnce nima tolike moči.“

In res. Čez dobre četrte ure krenemo v sotesko.

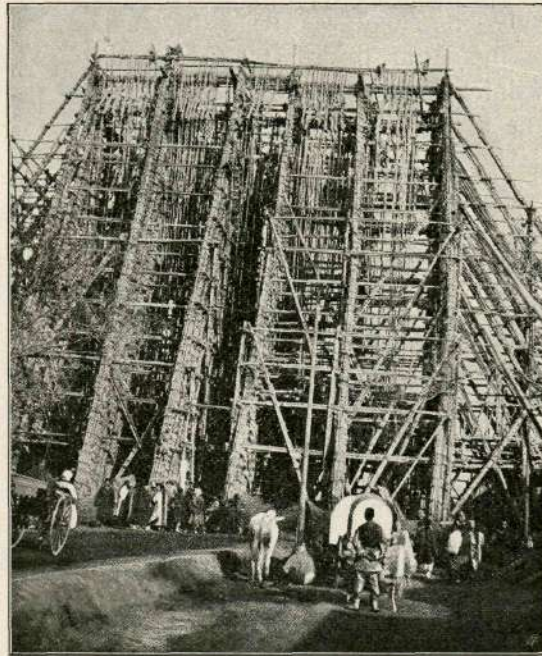
Nasproti nam žubori pohleven potok. Pozna se mu, da ni „porojen v zibelki sneženi“, in „povit na odeji ledeni“, vendar njegova struja svedoči, da zna nastopiti tudi on samozavestno, mogočno, svobodno, kadar pride njegov čas.

Ravno pri vhodu v sotesko vidimo na skoro nepristopni skali stolp v sedem nadstropij. Pravijo, da počivajo v njem kosti slovečega bonca, pogankega duhovnika. Njegova slovečnost mora biti že precej pozabljena, ker sicer impozantni stavbi se vidi, da se bliža razpadu. Ob stezi vidimo več majhnih pagodic, podobnih našim kapelicam, ki opominjajo pobožnega romarja, da se bliža slavnemu svetišču. Preprost pogan seveda ne gre mimo njih tako brezbrizno, kakor mi, ampak pridno pripogiblje svojo glavo in skrivlja svoj hrbet prstenim malikom v čast.

Romantika skalnih sotesk nas pozdravlja pri vsakem koraku — — —

Čez pičle pol ure složne hoje dospemo v jako divji kraj. Ozka soteska se tu nekoliko razširi in nebotično skalovje tvori na tem mestu pravi pravcati gorski kotel. Navpične skalne stene so gladke, kakor ob-

delane z umetnim klesarskim dletom. Nekaj košatih grmičev, ki rastejo iz razpók, in zeleni bršljan, ki se spenja na nekaj mestih ob visoki pečini, delajo ta samotni kraj še slikovitejši. V sredi, na nekoliko vzvišenem prostoru, v zatišju starih cipres pa sameva in dremlje pogansko svetišče. Ni prostorno, vendar je še v precej dobrem stanu. Tu se je baje nekaj časa mudil in prenočeval Džekung, slavni Konfucijev učenec, ko se je vračal po smrti velikega učitelja na svoj dom. Zato so mandarini in učenjaki od nekdanj radi prenočevali na tem kraju, ko so hodili darovat v veliko pagodo na koncu soteske.

Oder pri zgradbi Kettelerjevoga spomenika.

Nekaj posebnega za nas so brezštevni napisi, vsekani v živo skalo. Zdi se ti, da vidiš v vrtoglavi visočini dobrih šestdeset metrov odprto ogromno knjigo, popisano s tisočeri kitajskimi črkami. In s kako umetnostjo so vdolbljeni ti znaki v trdi kamen! Najizurjenjši krasopisec ne bi spravil znaka lepše s finim čopičem na papir. In to v taki višini! Treba pomisliti, da kitajska pisava ni tako preprosta kakor naša. Za en sam znak je treba včasih nad dvajset, celo nad trideset potez.

Kitajski literat, v katerem zbuja lepo po vseh kaligrafskih pravilih pisana črka nekako tista čutila, kakor v nas krasne slike, se v te popisane pečine kar zamakne.

Skoro vsi ti nebrojni napisi slavijo v pesniških besedah čarobnost kraja in ime-nitnost svetišča. Seveda domišljavi mandari-ni niso pozabili postaviti pod svoje „duho-vite“ duševne proizvode tudi svojih imen: jasen dokaz, da jim je bilo največ do tega, da odtegnejo sebe vsaj na ta način neiz-prosni pozabljivosti. In res: Ko celo kitaj-skega cesarstva morebiti ne bo več, bodo pozni potomci še čitali njih imena, za vse čase začrtana v to nerazrušno knjigo prirode . . .

Kaj ne, to je vse kaj drugega, kakor pa s svinčnikom podpisavati se na krhki zid srednjeveških razvalin, ali na bele stene slo-veče romarske cerkve, ali pa celo — v spo-minsko knjigo kake planinske kočje . . .

Predstojnik boncev nas je z največjo uljudnostjo povabil na skledico vročega čaja. Mi se mu dostojno zahvalimo, češ, da nismo žejni. Po kratkem odmoru zopet zasedemo konje ter odrinemo počasi proti glavni pa-godi. — Romantična gorska zaseka spominja nekoliko na gorenjski Vintgar. Vendar kaka razlika! Skozi vso sotesko se pride naravnim potom, brez Žumrovih galerij, brez mostov. Potem pa: Kje so mogočni šumeči slapovi, kje tihi globoki tolmunji z bistrimi postrvami, kje tista bujna vegetacija, bogata flora, ki krasi strme Vintgarjeve bregove!

In zapel sem naglas pesem o „sloven-skem svetu“, „polnem nebeške milote“.

Prav iz dna duše mi je prikipele ta pre-lepi napev prerano umrlega Volariča. Zamolklo je odmevalo sivo skalovje . . . Skoro gotovo je jeka kitajskih pečin od stvarjenja sveta sèm topot prvič „pela“ slovensko pesem.

Kmalu zagledamo skozi drevje tam v ozadju soteske visoko v skalovju veliko malikovalnico s samostanom poganskih me-nihov. Bonci, ki so postavili svojim malikom svetišče in sebi bivališče v tako romantičnem kraju, baš niso imeli slabega okusa za lepoto prirode! — Po zanemarjeni stezi se bližamo v senci starih dreves sloveči pagodi.

Vhod v večje pagode krasi navadno velik kamenit ali lesen slavolok. Tudi tukaj ga vidimo. Sestavljen je iz velikih kosov reza-nega kamena in ima tri svode. Srednji je višji od postranskih dveh.¹⁾

Pred samostanskimi vrati smo. Ni nam treba ne trkati ne zvoniti. Vrata so odprta na stežaj. Stopimo na prostorno dvorišče. Tu pustimo konje. Po visokem, kamenitem mostu pridemo na drugo stran potoka, tik pod skalo. Visoko nad nami v strmi pečini visi svetišče.

Prednik buddhovskega samostana, pri-leten mož, ki nas je zagledal že oddaleč, nam je prišel do tukaj naproti. Trikrat glo-boko pripognivši se nas pozdravi ter po-vabi v svojo „opatijo“. Tudi mi smo storili, kar zahteva kitajski običaj. Nato jo mahnemo po kamenitih stopnicah navzgor. Naštel bi jih bil lahko znatno število. A ni se mi lju-bilo obračati svoje pozornosti takemu duho-mornemu početju. Vžival sem rajši slikoviti razgled, ki se je po soteski nazaj nudil mojim očem.

Dospevši na vrh in oddahnivši se ne-koliko, stopimo takoj v svetišče. Pokrivala ni treba snemati, in če slučajno pušiš smodko, ti je tudi ni treba jemati iz ust. Ako si videl odznotraj par večjih pagod, se boš teh zna-menitosti kmalu nagledal.

Velikim vratom nasproti sedi na vzviše-nem mestu glavni malik. Ker sedi po turško, s prekrizanimi nogami, ne moremo dvomiti, da predstavlja Buddha. Tudi Konfucija vidimo. Njegova soha je manjša, a na nič manj čast-nem mestu — : nekoliko za Buddhom sicer, vendar višje nad njim.

Odkod to kričeče protislovje: Ustanovi-telja, začetnika dveh različnih ver v istem svetišču, na enako častnem mestu? Tako je

¹⁾ Tudi spomenik, ki ga je postavil kitajski cesar od bokserjev umorjenemu nemškemu poslaniku, baronu Kettelerju, ima obliko takega slavoloka. Trojni napis, v nemškem, kitajskem in latinskem jeziku, je sestavljen v imenu kitajskega vladarja nemški cesar. Spomenik, iz blišččega belega marmorja prav umetno dovršen, je izmed najlepših monumentov v Pekingu. — Vrlo zanimiv je bil oder, ki so ga rabili pri po-stavljanju spominskega slavoloka (gl. sliko str. 81.).

bilo treba. Velikim in mnogim protislovjem v verskih nazorih paganov pa se sploh ni čuditi. Kjer ne sveti luč večne Resnice, drugače ni mogoče. — V samostanu so buddhovi menihi. Svetišče je seveda istotako buddhovsko. Buddhu torej pristojno prvo mesto. Toda od pamtiveka so hodili sem državni uradniki na „božjo pot“. Kakor pa znano, so cesar, državni uradniki in učenjaki vsi konfucijevci: Konfucijeva vera je na Kitajskem — državna vera, dasi je pretežna večina Kitajcev Buddhove vere. Treba je bilo torej v buddhovskem svetišču tudi Konfuciju odkazati primerno, častno mesto. To se je zgodilo, in ustrezno je bilo vsem.

Poleg teh dveh glavnih malikov sem naštel še nad dvajset drugih. Njih obrazi so mrzli, hladni, pogledi srepí, za stražo jim stojita ob strani dva debelušna, mogočno razkoračena generala z bridko sabljo v roki. Srdito gledata tujega prišleca, grozeč, da ga razsekata na kosce . . .

Čudno: Prav nobena izmed teh soh nima kake umetniške vrednosti. Celo tvarina, iz katere so narejene, je za božanstva — rekel bi — naravnost razžaljiva, zaničevalna. Vsi kipi so namreč iz blata ali pa iz ilovice. Temu se je čuditi tem bolj, ko vendar vidimo na kamenitih slavalokih iz prejšnjih stoletij dela najizurjenejše kamenorezbe. Pri vseh omikanih poganskih narodih je umetnost v prvi vrsti služila božanstvu. Bogovom so postavljali najlepše stavbe, njim v čast tesali in klesali ter vlivali najličnejše podobe in sohe. Tempeljni so bili takorekoč torišče umetnosti. Kakor pa je pri Kitajcih skoraj vse narobe, se tudi v tem razlikujejo od drugih narodov. Izvemši nekaj svetišč v Pekingu, so skoraj vsa kitajska svetišča brez posebne umetniške vrednosti. Ravno tako redki so umetni kipi bogov. V vsem mišljenju docela praktičnim Kitajcem se ni zdelo vredno postavljati dragocenih in umetnih spomenikov svojim bogovom po osamljenih svetiščih. Bolj pametno je, so si mislili, da se ovekovečimo z umetniškimi deli na javnih

ulicah, kjer jih lahko vidi in občuduje vsak tujec.

Ker so maliki iz tako krhke tvarine, se ni čuditi, da temu manjka roke, onemu noge, in da večina teh bogov ni brez večjih ali manjših telesnih poškodb.

Pred vsakim malikom je poseben majhen žrtvenik: kovinska posodica, v kateri se zažiga kadilo, rdeč in pozlačen papir. V sredi malikovalnice stoji velik žrtvenik za slovesne daritve. Poleg njega vidimo tri velike pavke (kotlom podobne bobne) in precejšen zvon. Na mizi ob steni je zloženih nekaj knjig. To je kitajsko „sveto pismo“. Bonci ga kaj malo berejo. Ko sem segel po enem zvezku, sem zadel na tako debelo plast prahu, da sem rad pustil knjigo na miru.

Hitro, bolj površno smo si ogledali te prstene malike in zakajene žrtvenike. Nekaj zanimivejšega je videti v sosednji dvorani. Stopimo torej tja!

Buddhovska vera uči, da je v središču zemlje deset velikanskih „dvoran pravice“ s 138 pekli. — V prvo „dvorano pravice“ mora po smrti vsaka duša. Tu se razsodi, v katere dvorane, oziroma pekle mora iti delat pokoro za storjene grehe. Duše, ki imajo vse mogoče zločine na svoji vesti, morajo romati skozi vse dvorane muk. Druge, manj pregrešne pa le v posamezne, kakršna so že dejanja, s katerimi so se pregrešile. Le malo je tako srečnih, da pridejo iz prve naravnost v deseto dvorano. — Vse to vidimo tu v drastičnih podobah. To vam je pravi pravcati pekleni ciklus. Te slike pa, ki so ravno v tej malikovalnici bolj ohranjene, kakor v marsikateri drugi, nikakor niso proizvodi bujne domišljije kakega prenapetega buddhovskega meniha ali duhovitosti spretnega slikarja. Ne, vse to, kar imaš tu pred seboj v živih barvah, lahko čitaš v buddhovskem „veronauku“. Jaz sem že prej prestudiral to knjigo, in mi je bilo vsled tega mogoče ogledovati te pekle brez tolmača. Slikarjev čopič in buddhovski nauk o peklu se popolnoma vjemata. (Konec.)

O. VESELKO KOVAČ:

V KITAJSKI MALIKOVALNICI.

NARODOPISNA ČRTICA.

V prvi dvorani pravice sedi poglavar pekla. Pred njim leži na mizi zapisnik vseh živih in mrtvih. Vsakega položé tu na tehtnico. Ako so zasluge in pregrehe enako težke, mora človek zopet na svet, toda izpremenjen: moški se izpremeni v žensko, ženska v moškega. Čigar pregrehe pa so težje kakor dobra dela, mora pred velikansko zrcalo. Tukaj notri vidi vse pregrehe svojega življenja. Nato ga vleče peklenšček pred drugi sodni dvor; njegova domača bogova (bog ognjišča in bog vrat), ki predobro poznata njegovo življenje, pa sta njegova neusmiljena tožnika. Obsojenec mora na samotni kraj, kjer mu je trpeti grozno lakoto in strašno žejo. Samomorivci, ki prestanejo te muke, se morajo vrniti na ono mesto, kjer so si vzeli življenje, in trpeti vse tiste bolečine, ki so jih čutili v zadnjih trenutkih. Tem kaznim sledijo hude muke v „dvoranah pravice“. Zanimivo je, kake kazni čakajo površne in zanikrne Buddhove duhovnike. Tisti, ki so pri molitvi vsled površnosti napačno izgovarjali in izpuščali posamezne besede ali cele stavke, morajo iti v strašno temnico. Ob borni svetlobi smrdljive leščerbe morajo iz knjig neprenehoma ponavljati svoje zanikrno opravljene molitve.

Ko prestopijo prag druge „dvorane pravčnosti“, se začnejo za uboge duše še le prave muke. V tej dvorani je šestnajst peklenških oddelkov. V vsakem morajo trpeti zavržene duše drugačne bolečine. V prvem jih strašijo črni oblaki, grozne vihre; v drugem se potapljujejo obsojenci v blatu in gnojnici; v tretjem štrli vse polno ostrih vil, po katerih hudobci premetavajo zavržencev; v

četrtem vlada neusmiljen glad, v petem žgoča žeja. V šestem peklu oblivajo pogubljenec z gnusno in smrdljivo tekočino. V sedmem in osmem oddelku kuhajo duše v železnih kotlih. V devetem kujejo obsojence v železne oprsnike. V desetem se morajo ujčkati na prav bolesten način. V enajstem peklu je vse polno divjih ptic, ki kljujejo in žró nesrečnežem jetra iz prsi. V dvanajstem morajo zavrženci piti s pepelom pomešano vodo. V trinajstem jih hudobci sesekajo na kosce, v naslednjem jih nabodejo na brušene nože in ostre meče. V petnajstem oddelku nimajo miru pred gladnimi volkovi in šakali, ki jih preganjajo brez prestanka. V šestnajstem peklu slednjič zdihujejo duše, zamrznjene v sneg in led.

Te hude kazni, uči Buddha, čakajo vse tiste, ki kupčujejo z ljudmi ali poškodujejo bodisi sebe, bodisi druge na telesu. V to dvorano pravice morajo tudi vsi goljufivi mešetarji in brezvestni mazači, ki zdravijo ljudi, a o zdravilstvu ne razumejo ničesar.

Kakor v drugi, je tudi v tretji „dvorani pravice“ nič manj kakor šestnajst peklenških oddelkov. — V prvem pitajo nesrečneže s soljo. V drugem morajo nositi zavrženci težka bruna okoli vratu. V tretjem jih hudobci z ostrim orodjem neprenehoma drežajo med rebra. V četrtem jih praskajo po licu z železnimi glavniki. V petem stržejo debeluhom maščobo s teles. V šestem stiskajo zavržencem pregrešna srca z železnimi kleščami. V sedmem jim iztikajo oči. V osmem jih odirajo; v devetem jim sekajo noge. V desetem izdirajo pogubljenec zobe in nohte. V enajstem jim hudobci pijejo kri. V dvanajstem jih obesijo za noge. V trinajstem peklu razbijejo zavržencem pleča.

(KONEC.)

V štirinajstem se spravijo črvi nad nje in jih neusmiljeno razjedajo. V petnajstem oddelku jim razbijejo kolena, v šestnajstem pa jim razpraskajo srca.

Kdo trpi tukaj? Vsi državni uradniki, ki so izsesavali ljudstvo in sleparili cesarja. Sem pridejo svojim možem nezveste žene, sinovi, ki niso spoštovali svojih starišev, skrunitelji grobov, goljufivi kupci, zločinci, ki so jo popihali iz zapora, in vsi tisti, ki zane-marjajo grobove svojih prednikov.

Poglejmo muke v četrti „dvorani pravice“!

Skozi prvi pekel teče velik hudournik. V njegovi vodi — v kropu — se morajo kopati obsojene duše. V drugem peklu morajo klečati sirote na ostrih klincih iz bambusovega lesa; v tretjem drže pogubljeni svoje roke v kipečem kropu. V četrtem jih pretepajo hudobci tako neusmiljeno, da jim kri zaliva razmesarjeni život. V petem jim prerezavajo mišice in lomijo kosti iz telesa. V šestem jih drgnejo po glavi s trdimi ščetmi; v sedmem jim vrtajo po truplu. Kakor hitro pride nesrečna duša v osmi peklenški oddelek, jo zagrabi hudobec in zažene z vso silo na bližnjo goro, ki štrli od ostrih nožev. V devetem dobé duše tesno železno obleko. V desetem morajo zavrženci zdihovati zasuti pod grmado kamenja, lesa in prsti. Komaj so prestali te muke in se prikažejo v enajstem oddelku, so že peklenščki z iglami tu, da jim iztaknejo oči. Prestopivši prag dvanajstega pekla so v krempljih drugih hudobcev, ki jim pri tej priči zamažejo usta z apnom. V trinajstem jih čaka peklenški zdravnik, ki pa jim ne ponudi olajševalnega hladilnega leka, ampak jim razlije kot krop vroče zdravilo po nagem životu. V štirinajstem morajo hoditi po tako polzkih tleh, da jim izpodleti in telebnejo na trda tla pri vsaki stopinji. V petnajstem pridejo še enkrat usta na vrsto, katera hudobci zbadajo z ostrimi iglami. V šestnajstem oddelku slednjič zasuje zavržence cela plast prodovine. Le glava jim gleda iz gramoza.

Katere pregrehe se kaznujejo v tem strašnem kraju?

Sem noter pridejo vsi tisti, ki sleparijo mitnice, kupčujejo s krivičnimi tehtnicami in oni, ki niso plačali najemnine. Kdor pot zastavlja slepcem, razpečava med ljudi ponarejen denar in uničuje in poškoduje lastnino svojih sosedov, bo pa delal strašno pokoro v četrti „dvorani pravice“. — Tukaj se morajo pokoriti tudi vsi strahopetni vojaki, ki so v vojski zbežali pred sovražnikom, med tem ko pridejo oni, ki so pali v bitki in prelili svojo kri za cesarja, iz prve „dvorane pravice“ takoj v deseto, akoravno so sicer polni vsakovrstnih velikih pregreh.

Stopimo še v peto „dvorano božje pravice“. — Kralj in gospodar te dvorane, Jenluo-uan, je bil nekdanj poglavar vsega pekla in sodnijski predsednik v prvi „dvorani pravice“. Ker je bil pa premehkega srca, ni bil sposoben za tako važno mesto. Predstavljen je bil torej sem v peto dvorano. Tudi tu poizkušajo nesrečne duše ganiti njegovo usmiljeno srce, pa odkar je bil kaznovan tako občutljivo, odločuje tudi pri njem samo hladna pravica.

Preden nastopijo zavrženci kazni šestnajsterih peklov te dvorane, morajo na visok stolp, ki je pripravljen nalašč zanje. Otdod vidijo na svoj dom. Žalostne reči morajo gledati: Za njih zadnje želje in poslednja naročila se nihče ne zmeni. Dediči se prepirajo in tožarijo za imetje, ki so ga oni zapustili. Že poplačani upniki se na novo oglašajo, posojil pa ni mogoče iztirjati, ker manjka dokazov. Vse gre navzkriž. Imetje pride v tuje roke. Vsega so krivi oni: zato se jih dediči spominjajo le v kletvi.

Neizmerna žalost se jih loti pri pogledu na tako bridke razmere v domači hiši — — Toda čakajo jih še vse hujše muke. Hudobci jim iztrgajo srce iz prsi, ga razsekajo in vržejo kačam v pičo, z njih drobovino pa se mastijo lačni psi. Komaj se je to zgodilo, so že zopet zdravi in čili — pripravljeni za nove muke v šestnajsterih peklih te dvorane. V vseh oddelkih mora največ trpeti njih grešno srce, katero peklenščki neprenehoma ščipljejo, zbadajo, stiskajo, pečejo in razsekavajo.

Te muke so pripravljene za vse, ki Buddha ne častijo ali pa dvomijo nad njegovimi nauki. Sem pridejo vsi nečistniki, goljufi in skopuhi. Kdor je sežgal kako dobro knjigo ali pa videl mrtvo mačko na potu in je ni zagrebel, ga čaka trpljenje šeste „dvorane pravice“...

Dovolj! Vem, dragi bravec, da si se nagledal teh grozljivih prizorov. Nečem ti še nadalje vznemirjati nežnih živcev. Vendar preden zapustiva to galerijo strašnih slik, poglejva še ono zadnjo, ki nam kaže deseto in zadnjo dvorano! Na njej ni več tistih strašnih prizorov, kakor sva jih gledala na drugih. Saj se pa ta kraj tudi ne imenuje več „dvorana pravice“, ampak „dvorana izpremembe“.

V „dvorani izpremembe“ vidimo velikansko, stolpu podobno, štirivoglato poslopje. Imenuje se „tvornica duš“. Na vrhu stoji orjaški hudobec, ki neumorno vrti in goni velik stroj. Zamolklo škriplje kolesje. Šest odprtih vidimo v njem. Iz njih neprenehoma frči novo življenje. Iz prve najvišje odprtine prihajajo — ljudje različnih stanov, iz druge, nižje — vsakovrstne čveteronoge živali, iz tretje še nižje — luskači, iz četrte — raznotera perutnina, iz pete — kače, ščipavci in druga njim sorodna strupena golazen, iz najnižje odprtine pa frči brezštevilen mrčes. —

Kaj to pomeni?

Duša, ki je prestala zaslužene kazni v dvorani pravice, mora slednjič v deseto dvorano, da se izpremeni. To pa je mogoče le v „tvornici duš“. Preden duša prestopi prag tega čudotvornega stolpa, ji ponudi hudobec skledico opojne pijače. Nič ne pomaga, ako se brani izpiti to gnusno čorbo. Hudobec ji po sili vlije pijačo v grlo. Komaj pa se je to zgodilo, ubogi duši kar črno postane pred očmi. Peklenšček porabi to priliko ter omamljeno dušo hitro zavije v levjo ali pasjo ali medvedjo, ali pa kako drugo kožo, kakor je že zaslužila. V taki obleki mora v „tvornico duš“. Komaj je prestopila prag, jo že zagradi velik, črn hudobec za kito ter porine v stroj. V malo

trenotkih pride na drugi strani pri eni izmed šestih odprtih na dan — prerrojena, izpremenjena. Vsa preteklost ji je izginila iz spomina, zaveda se le sedanosti.

Vsaka duša se izpremeni, kakor je zaslužila: Ošabneži v leve, ubijavci v medvede, nečistniki v pse in svinje itd. Žival — lahko streže strastem, katerim je bil udan človek.

Kdor pa je živel krepostno, pride iz „tvornice“ v podobi dostojanstvenika, učenjaka, kupca, kmeta — kakor je zazlužil.

Taka je verska slikarija buddhizma. Človeku se krči srce, sapa mu zastaja, in ko je z ogledovanjem pri kraju, se globoko oddahne. Nič ne dviga duha kvišku; tu ni tolažbe, nobene utehe, niti žarka zlate nade: — zgolj groza, strah, obup.

Ubogo poganstvo! —

Stikajoč popoldne okoli po poslopju, sem naletel na predstojnika boncev.

Po običajnih vprašanjih in odgovorih o slavni domovini, visoki starosti, dragocenem imenu in enakih stvarih sem napeljal pogovor na svetišče.

„Na lepem kraju so postavili tvoji predniki to svetišče.“

„Ne motiš se. Ali imate tudi v Evropi kaj tako lepih krajev?“

Kitajska olika zahteva na taka in enaka vprašanja prav ponižne odgovore, n. pr., da takega kraja sploh ni nikjer drugje na svetu itd. Toda jaz se to pot nisem prav nič zmenil za to nespametno etiketo. Bonc je dobil odgovor, kakršnega se ni nadejal, češ, da je to res lepo zatišje, vendar je v moji domovini veliko lepših in prijetnejših.

Dobro vem, da je moj brezobzirni odgovor zbudil v njegovem srcu „brezmejno zaničevanje do mene — barbara“, ki ne poznam nobene olike, vendar on — „olikanec“ tega ni pokazal.

Z enako prijaznostjo me vpraša dalje:

„Veliki brat! Ali si bil v svetišču? Ali si si ogledal slike? Niso lepe?“

„Res nekaj izrednega. Kaj takega še nisem videl. Vendar prestrašne so.“

„To je treba. Take podobe odvrčajo človeka od greha. V strahu pred groznimi

mukami, ki ga po smrti čakajo, živi krepostno.“

Vsekako lep in hvalevreden namen imajo po besedah Buddhovega moralista ti peklenški cikli. Vendar, komu ni znano, da je od teorije do prakse velik korak — katerega zlasti sleparski bonci nikdar ne storé!

Mesto da izrazim boncu ta svoj pomislek, stavim mu teološko vprašanje:

„Povej mi“, pravim, „kolikokrat mora duša po izpremibi vnovič na svet, in kdaj je konec teh muk?“

„Katere vere si, veliki brat?“ —

„Krščanske, katoliške!“ —

„Dobro, izvrstno!“ —

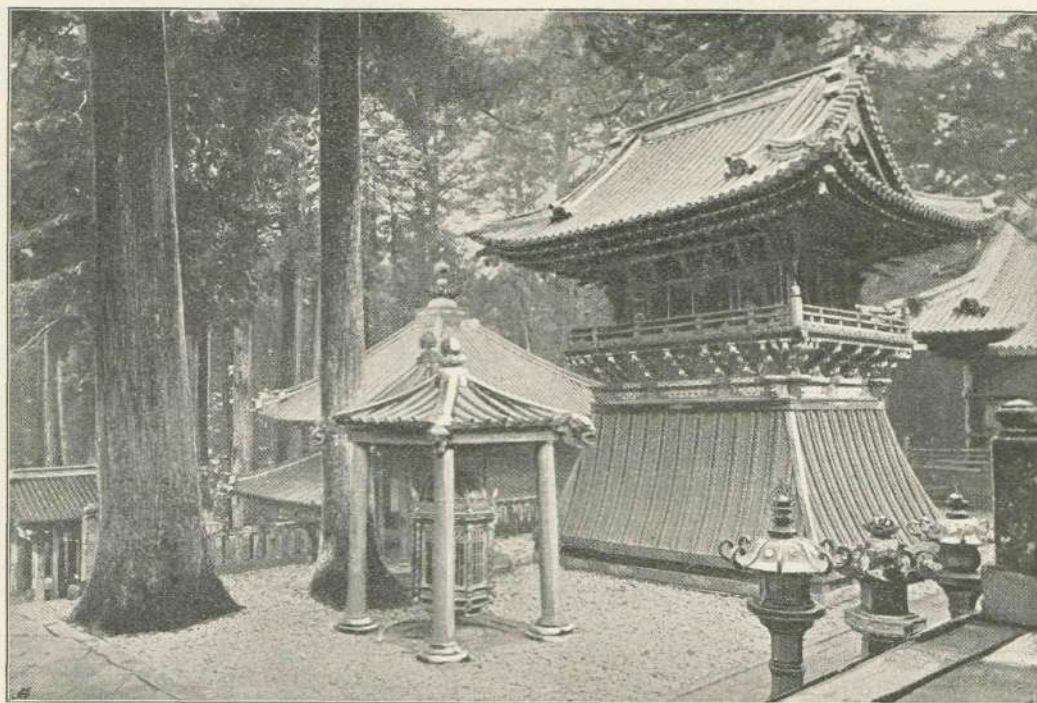
„In ti gospodje, ki so prišli s teboj?“ —

„Iste vere.“ —

„Dobro, izvrstno!“ —

„In mi nismo prišli na Kitajsko kupčevat“, mu odgovorim, „ampak učiti ljudi prave, edinozveličavne vere.“ —

„Dobro, izvrstno! Vse vere so dobre, he, he! Učiti ljudstvo vere, dobro delo, he, he!“

KITAJSKA MALIKOVALNICA.

Poganski teolog mi modro odgovori:

„Človeška duša mora potovati toliko časa skozi pekla, od ondi na svet in zopet nazaj, dokler se ni iznebila najmanjšega madeža.“

„Kaj pa jo čaka potem?“

„Potem? — Potem stopi v kraj večnega počitka, v večno praznino — v nič.“

„Žalostno, obupno! Plačilo krepostnega, brezgrešnega življenja — večni nič . . . .!! Moja vera uči vse kaj drugega o človeškem življenju po smrti.“ —

Razumel sem hinavsk nasmeh kitajskega bonca! Zatorej mi je bilo teološkega razgovora dovolj.

Pogovor sem napeljal na drugi predmet.

„Slišal sem“, pravim, „da prihajajo sem mandarini in učenjaki v obilnem številu častiti bogove.“

„Nekdaj, da. V zadnjih desetletjih pa so njih obiski vedno redkejši.“

„Kaj je temu vzrok?“

„Vera v bogove peša. Čimbolj prihajajo v dotiko s tujci, tem nevernejši postajajo.“

To pa bo prineslo nesrečo v cesarstvo. Maščevanje z nebes ne bo izostalo. Dogodki zadnjih let to jasno kažejo. V vojski z Japonci smo sramotno podlegli: največji narod na svetu proti peščici ljudstva! In zadnji vstanek? Ljudstvo se je hotelo iznebiti nevernih tujcev, milijoni so vstali in prijeli za orožje, in zopet nič! Bogovi nas zapuščajo, ker jih zapuščajo velmožje, ki bi morali biti ljudstvu v dober zgled!“

Dobro sem vedel, odkod to tarnanje po izgubljeni veri. Mandarin namreč niso prihajali s praznimi žepi. Puščali so svetišču bogate darove, ob katerih so se kaj radi mastili buddhovski bonci. Sedaj, ko se vel-

možje ne brigajo več za modrost neukih boncev, izostajajo tudi bogati darovi...

Bonc bi mi bil brez dvoma tarnal še naprej. A meni se ni ljubilo poslušati ga. Poslovil sem se.

Bivši član vrlega „Slov. plan. društva“ sem seveda moral zlezti po strmi stezi nekoliko višje v skalovje. Odondod se mi je odprl prekrasen razgled na romantično sotesko.

Pri tem pogledu sem se spomnil domačih lepih gorâ.

Nanje sem mislil, ko sem se vračal, in na ljudstvo, ki je toliko drugačno od teh Kitajcev! . . . .

SILVIN SARDENKO :

JAZ POJDEM . . .

Jaz pojdem za novimi dnevi
čez trate in loge šumeče,
ko bodo čez njive dehteče
kipeli škrjančevi spevi.

In trate me bodo prosile:
Ne hodi za daljnimi kraji,
pa bomo ti venec ob maji
iz rožic najlepših povile.

In logi mi bodo nasproti
raztegali roke stoterne:
Ne najdeš si sreče nikjer ne,
ne hiti za novimi poti!

In njive se bodo pred mano,
priklanjale v klasih iskrenih —
oj, kakor bi me na kolenih
prosile: Ne hodi prerano!

A jaz bom te trate pozdravil
in loge s pogledom objel,
odkril se pred poljem bom zlatim
in mimo bom stopal vesel.

